

عنوان درس : پرستاری بزرگسالان / سالمندان (1) [گوارش] مخاطبان: دانشجویان کارشناسی پرستاری

تعداد واحد: (یا سهم استاد از واحد) 1.5 واحد ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: یکشنبه 12-14

زمان ارائه درس: یکشنبه ها، 16-14، نیم سال اول 95-96 مدرس: اعظم فرجی

دروس پیش نیاز: تشریح، فیزیولوژی، بیوشیمی، میکروب شناسی، انگل شناسی، تغذیه و تغذیه درمانی و مفاهیم پایه پرستاری

هدف کلی درس : آشنایی دانشجویان با مفاهیم زیر بنایی پرستاری و ایجاد توانایی در او به منظور تلفیق آموخته های خود در زمینه علوم پایه با مفاهیم و نظریه های پرستاری به هنگام ارائه مراقبت به مددجویان بزرگسال و سالمند مبتنی بر اصول اخلاقی و موازین شرعی

اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)

1. آشنایی با واحد درسی، اهداف، تکالیف، مروری بر آناتومی فیزیولوژی سیستم گوارش
2. آشنایی با روش های تشخیصی و معاینات فیزیکی و علائم شایع
3. آشنایی با انواع روش های تغذیه ای
4. آشنایی با درمان و مراقبت بیمارانی مبتلا به اختلالات تحفره دهان (اختلالات دهان و دندان، غدد بزاقی)
5. آشنایی با درمان و مراقبت بیمارانی مبتلا به اختلالات مری
6. آشنایی با درمان و مراقبت بیمارانی مبتلا به اختلالات معده
7. آشنایی با درمان و مراقبت بیمارانی مبتلا به اختلالات ترودهای
8. آشنایی با درمان و مراقبت بیمارانی مبتلا به اختلالات ترودهای
9. آشنایی با درمان و مراقبت بیمارانی مبتلا به اختلالات دفعی
10. آشنایی با درمان و مراقبت بیمارانی مبتلا به اختلالات کبد
11. آشنایی با درمان و مراقبت بیمارانی مبتلا به اختلالات کبد
12. آشنایی با درمان و مراقبت بیمارانی مبتلا به اختلالات پانکراس و کیسه صفرا

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: آشنایی با واحد درسی، اهداف، تکالیف، مروری بر آناتومی فیزیولوژی سیستم گوارش

اهداف ویژه جلسه اول:

در پایان دانشجویان قادر باشند

1-1. آناتومی سیستم تغذیه ای و دفعی روده ای را شرح دهد.

1-2. فیزیولوژی سیستم تغذیه ای و دفعی روده ای را شرح دهد.

1-3. عمل دستگاه سیستم تغذیه ای و دفعی روده ای را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه دوم: آشنایی با روش های تشخیصی و معاینات فیزیکی و علائم شایع

اهداف ویژه جلسه دوم:

در پایان دانشجویان قادر باشند

- 1-2. علائم شایع اختلالات گوارش (مانند درد شکم، سوءهاضمه، گاز، تهوع و استفراغ، اسهال، یبوست، بیاختیاریم مدفوع، یرقان و بیماریهای قبلی دستگاوگوارش) را شرح دهد.
- 2-2. اصول معاینات شکم را شرح دهد.
- 2-3. مطالعات آزمایشگاهی سرم شامل مثلاً آنتیژن کارسینوما بیونیکی (CEA)، آنتیژن سرطان CA 19-9 توضیح دهد.
- 2-4. آمادگی قبل از تست مدفوع و تست خون مخفی مدفوع را بیان نماید.
- 2-5. تست های تنفسی (تست هیدروژن تنفسی و تست های تنفسی اوره) را توضیح دهد.
- 2-6. آمادگی قبل از انجام باریم انما و باریم میل را شرح دهد.
- 2-7. مراقبت های قبل، حین و بعد از باریم انما و باریم میل را توصیف نماید.
- 2-8. آمادگی قبل از اندوسکوپی از سیستم تغذیه ای، روده ای و دفعی را توضیح دهد.
- 2-9. مراقبت های قبل، حین و بعد از اندوسکوپی سیستم تغذیه ای، روده ای و دفعی را شرح دهد.
- 2-10. تست های تحلیلشیرهمعده، تحریک اسید معده و بررسی PH را توضیح دهد.
- 2-11. مراقبت های قبل، حین و بعد از تست های تحلیلشیرهمعده، تحریک اسید معده و بررسی PH را شرح دهد.

هدف کلی جلسه سوم: آشنایی با انواع روشهای تغذیه ای

اهداف ویژه جلسه سوم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- 3-1. علل لوله گذاری تغذیه ای را شرح دهد.
- 3-2. انواع لوله های معده ای و روده ای را توضیح دهد.
- 3-3. نحوه جای گذاری لوله بینی معده ای را توصیف نماید.
- 3-4. مراقبت های پرستاری در تغذیه لوله ای را شرح دهد.
- 3-5. گاستروستومی و مراقبت های لازم از آن را توضیح دهد.
- 3-6. انواع روش های تغذیه ای را توصیف نماید.
- 3-7. علل تغذیه کامل وریدی را نام ببرد.
- 3-8. انواع محلول های غذایی وریدی را شرح دهد.
- 3-9. روش های تزریق محلولهای تغذیه ای وریدی را توصیف نماید.

هدف کلی جلسه چهارم: آشنایی با درمان و مراقبت بیماریان مبتلا به اختلالات تحفردهان (اختلالات دهان و دندان، غدد بزاقی)

اهداف ویژه جلسه چهارم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- 4-1. پلاک و پوسیدگی دندان را توضیح دهد.
- 4-2. آبسه های دندونال و آلژوپاراپریکال (حاد و مزمن) را توصیف نماید.
- 4-3. اختلالات فک را توضیح دهد.
- 4-4. پاروتیت را شرح دهد.
- 4-5. سیالادنتیتا و سیالولیتیا زیس را توضیح دهد.
- 4-6. تظاهرات بالینی، تشخیص، درمان و مراقبت ها را در بیماری های فوق شرح دهد.
- 4-7. سرطان دهان و عوامل ایجاد کننده آن را توضیح دهد.
- 4-8. پاتوفیزیولوژی، روش های تشخیصی و درمانی در سرطان دهان را شرح دهد.

هدف کلی جلسه پنجم: آشنایی با درمان و مراقبت بیماریان مبتلا به اختلالات ترمی

اهداف ویژه جلسه پنجم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- 5-1. آشنالازی را تعریف نموده و علل ایجاد کننده آن را شرح دهد.
- 5-2. تظاهرات بالینی، تشخیص، درمان و مراقبت ها در آشنالازی را توضیح دهد.
- 5-3. اختلال در بلع (دیسفاژی) را شرح دهد.

- 4-5. اسپاسم منتشر مری را توصیف نماید.
- 5-5. تظاهرات بالینی، تشخیص، درمان و مراقبتها در اسپاسم منتشر مری را توضیح دهد.
- 5-6. فتق هیاتال را شرح داده و انواع آن را با هم مقایسه نماید.
- 5-7. تظاهرات بالینی، تشخیص، درمان و مراقبتها در فتق هیاتال را توضیح دهد.
- 5-8. دیورتیکول مری و علل ایجاد کننده آن را توصیف نماید.
- 5-9. انواع دیورتیکول مری را با هم مقایسه نماید.
- 5-10. تظاهرات بالینی، تشخیص، درمان و مراقبتها در دیورتیکول مری را توضیح دهد.
- 5-11. ریفلکس معده به مری و علل ایجاد کننده آن را بیان نماید.
- 5-12. تظاهرات بالینی، تشخیص، درمان و مراقبتها در ریفلکس معده به مری را توضیح دهد.
- 5-13. سرطان مری را شرح دهد.
- 5-14. پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی در سرطان مری را توصیف نماید.
- 5-15. تدابیر درمانی و مراقبتی در سرطان مری را شرح دهد.

هدف کلی جلسه هشتم: آشنایی با درمان و مراقبت بیماران مبتلا به اختلالات معده

اهداف ویژه جلسه هشتم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- 1-6. گاستریت را شرح داده و انواع آن را نام ببرد.
- 2-6. عوامل مستعد کننده و علل گاستریت حاد و مزمن را شرح داده و با هم مقایسه نماید.
- 3-6. پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی در گاستریت حاد و مزمن را شرح دهد.
- 4-6. تدابیر درمانی و مراقبتی در گاستریت حاد و مزمن را توضیح دهد.
- 5-6. عوامل مستعد کننده و علل زخم معده را شرح دهد.
- 6-6. زخم های معده و دوازدهه را با هم مقایسه نماید.
- 7-6. تظاهرات بالینی در زخم معده را شرح دهد.
- 8-6. اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در زخم معده را توضیح دهد.
- 9-6. عوامل موثر در سرطان معده را بیان نماید.
- 10-6. پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی در سرطان معده را شرح دهد.
- 11-6. اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در سرطان معده را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه نهم: آشنایی با درمان و مراقبت بیماران مبتلا به اختلالات تروندهای (آپاندیسیت، پریتونیت، دیورتیکول، بیماری کرون، کولیت اولسروز)

اهداف ویژه جلسه نهم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- 1-7. علل ایجاد کننده، پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی در آپاندیسیت را بیان نماید.
- 2-7. اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در آپاندیسیت را توضیح دهد.
- 3-7. علل ایجاد کننده، پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی در پریتونیت را شرح دهد.
- 4-7. اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در پریتونیت را توضیح دهد.
- 5-7. علل ایجاد کننده، پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی در دیورتیکول را شرح دهد.
- 6-7. اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در دیورتیکول را توضیح دهد.
- 7-7. علل ایجاد کننده، پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی در بیماری کرون را شرح دهد.
- 8-7. اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در بیماری کرون را توضیح دهد.
- 9-7. علل ایجاد کننده، پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی در کولیت اولسروز را شرح دهد.
- 10-7. اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در کولیت اولسروز را توضیح دهد.
- 11-7. مراقبت از بیمار کلاستومی را شرح دهد.

هدف کلی جلسه دهم: آشنایی با درمان و مراقبت بیماران مبتلا به اختلالات روده ای (انسداد روده، سندرم روده تحریک پذیر، سرطانهای کولون، تروماهای روده)

اهداف ویژه جلسه دهم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- 8-1. علل ایجاد کننده، پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی در انسداد روده کوچک را شرح دهد.
- 8-2. اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در انسداد روده کوچک را توضیح دهد.
- 8-3. علل ایجاد کننده، پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی در انسداد روده بزرگ را شرح دهد.
- 8-4. اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در انسداد روده بزرگ را توضیح دهد.
- 8-5. علل ایجاد کننده، پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی در سندرم روده تحریک پذیر (IBS) را شرح دهد.
- 8-6. اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در سندرم روده تحریک پذیر (IBS) را توضیح دهد.
- 8-7. عوامل موثر در سرطان کولون را بیان نماید.
- 8-8. پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی در سرطان کولون را شرح دهد.
- 8-9. اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در سرطان کولون را توضیح دهد.
- 8-10. تروماهای روده را شرح دهد.
- 8-11. اقدامات درمانی و مراقبتی در تروماهای روده را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه پنجم: آشنایی با درمان و مراقبت بیماران مبتلا به اختلالات مدفوعی (سرطان کولورکتال، آبسه کتال، سرطان کولورکتال، فیستول آنال، فیشر آنال، کیست پیلونیدال، هموروئید، بیاختیاری مدفوع، یبوست) اهدا فوئز هجلسه پنجم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- 9-1. علل ایجاد کننده، پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی در سرطان کولورکتال را شرح دهد.
- 9-2. اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در سرطان کولورکتال را توضیح دهد.
- 9-3. آبسه آنورکتال و تظاهرات بالینی آن را شرح دهد.
- 9-4. تدابیر درمانی، مراقبتی و آموزشی در سرطان کولورکتال را توضیح دهد.
- 9-5. فیستول آنال و تظاهرات بالینی آن را شرح دهد.
- 9-6. تدابیر درمانی، مراقبتی و آموزشی در فیستول آنال را توضیح دهد.
- 9-7. فیشر آنال و تظاهرات بالینی آن را شرح دهد.
- 9-8. تدابیر درمانی، مراقبتی و آموزشی در فیشر آنال را توضیح دهد.
- 9-9. سینوس یا کیست پیلونیدال و علل ایجاد کننده آن را توصیف نماید.
- 9-10. تدابیر درمانی، مراقبتی و آموزشی در سینوس یا کیست پیلونیدال را توضیح دهد.
- 9-11. هموروئید و علل ایجاد کننده آن را توصیف نماید.
- 9-12. تدابیر درمانی، مراقبتی و آموزشی در هموروئید را توضیح دهد.
- 9-13. علل ایجاد کننده، پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی در بیاختیاری مدفوع را شرح دهد.
- 9-14. تدابیر درمانی، مراقبتی و آموزشی در بیاختیاری مدفوع را توضیح دهد.
- 9-15. علل ایجاد کننده، پاتوفیزیولوژی و پاتوفیزیولوژی یبوست را شرح دهد.
- 9-16. تدابیر درمانی، مراقبتی و آموزشی در یبوست را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه ششم: آشنایی با درمان و مراقبت بیماران مبتلا به اختلالات تکبید (هپاتیت ویروسی و سیبکتریایی) اهدا فوئز هجلسه ششم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- 10-1. هپاتیت ویروسی را شرح داده و انواع آن را نام ببرد.
- 10-2. علل ایجاد کننده، تظاهرات بالینی در هپاتیت ویروسی A (HAV) را شرح دهد.
- 10-3. پیشگیری، اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در هپاتیت ویروسی A (HAV) را توضیح دهد.
- 10-4. علل ایجاد کننده، تظاهرات بالینی در هپاتیت ویروسی B (HBV) را شرح دهد.
- 10-5. پیشگیری، اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در هپاتیت ویروسی B (HBV) را توضیح دهد.
- 10-6. علل ایجاد کننده، تظاهرات بالینی در هپاتیت ویروسی C (HCV) را شرح دهد.
- 10-7. پیشگیری، اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در هپاتیت ویروسی C (HCV) را توضیح دهد.
- 10-8. علل ایجاد کننده، تظاهرات بالینی در هپاتیت ویروسی D (HDV) را شرح دهد.

- 9-10. پیشگیری، اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی درهپاتیت ویروسی D (HDV) را توضیح دهد.
- 11-10. علل ایجادکننده، تظاهرات بالینی درهپاتیت ویروسی E (HEV) را شرح دهد.
- 12-10. پیشگیری، اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی درهپاتیت ویروسی E (HEV) را توضیح دهد.
- 13-10. علل ایجادکننده، تظاهرات بالینی درهپاتیت ویروسی G (HGV) را شرح دهد.
- 14-10. پیشگیری، اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی درهپاتیت ویروسی G (HGV) را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه یازدهم: آشنایی با درمان و مراقبت بیمار مبتلا به اختلال تکبد (آبسه کبد، پیوند کبد، آمیلوئیدوز یسوبیماری ویلسون)

اهداف ویژه جلسه یازدهم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- 1-11. آبسه های کبدی را شرح دهد.
- 2-11. پاتوفیزیولوژی، تظاهرات بالینی، روش تشخیصی، تدابیر درمانی و مراقبتی آبسه کبدی را توضیح دهد.
- 3-11. پیوند کبد و روش جراحی آن را شرح دهد.
- 4-11. اقدامات پرستاری قبل و بعد از عمل جراحی پیوند کبد را توضیح دهد.
- 5-11. علل ایجاد کننده، پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی در بیماری آمیلوئیدوزیس را شرح دهد.
- 6-11. اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در بیماری آمیلوئیدوزیس را توضیح دهد.
- 7-11. علل ایجاد کننده، پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی در بیماری ویلسون را شرح دهد.
- 8-11. اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در بیماری ویلسون را توضیح دهد.

دوازدهم:

هدف کلی جلسه

آشنایی با درمان و مراقبت بیمار مبتلا به اختلال تصفراوی (پانکراتیت حاد، سرطان پانکراس، صدمات پانکراس، کلهسیستیت حاد و مزمن، سرطان کیسه صفرا)

اهداف ویژه جلسه دوازدهم

در پایان دانشجو قادر باشد

- 1-12. پانکراتیت را شرح داده و انواع آن را نام ببرد.
- 2-12. علل ایجاد کننده، پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی در پانکراتیت حاد و مزمن را شرح دهد.
- 3-12. اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در پانکراتیت حاد و مزمن را توضیح دهد.
- 4-12. عوامل موثر در سرطان پانکراس را بیان نماید.
- 5-12. پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی در سرطان پانکراس را شرح دهد.
- 6-12. اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در سرطان پانکراس را توضیح دهد.
- 7-12. صدمات پانکراس را شرح دهد.
- 8-12. اقدامات درمانی و مراقبتی در صدمات پانکراس را توضیح دهد.
- 9-12. علل ایجاد کننده، پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی در کله سیستیت حاد و مزمن را شرح دهد.
- 10-12. اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در کله سیستیت حاد و مزمن را توضیح دهد.
- 11-12. عوامل موثر در سرطان کیسه صفرا را بیان نماید.
- 12-12. پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی در سرطان کیسه صفرا را شرح دهد.
- 13-12. اقدامات درمانی، مراقبتی و آموزشی در سرطان کیسه صفرا را توضیح دهد.

منابع

1. Smeltzer, S.C. & Bare, B., Brunner and Suddarth's Text book of Medical Surgical Nursing. (Last ed.) .Philadelphia: Lippincott.
2. Black, H.M. Hawks, J.H., Keen, A.M., Medical Surgical Nursing. . (Last ed.) .Philadelphia: Saunders.
3. Polaski, A.L., Tatro, S.E., Luckmamann's Cire Principle and Practice of Medical Surgical Nursing. (Last ed.) .Philadelphia.

4. علیخانی؛ م. برونر و سودارث پرستاری داخلی جراحی گوارش. تهران، نشر جامعه نگر. 1393

5. دهقان نیری؛ ن، اسدی نوقابی؛ ا. برونر و سودارث پرستاری داخلی جراحی متابولیسم و اندوکراین. تهران، نشر جامعه نگر. 1393

6. لاکمن، پرستاری بیماری های داخلی و جراحی 3. تهران، نشر آبیژ (آخرین چاپ)

روش تدریس: سخنرانی، پرسش و پاسخ

وسایل آموزشی: پاورپوینت، ویدیوپروژکتور

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل	روش	آزمون
14-16	هر جلسه	10 درصد	شفاهی	کوئیز
14-16	جلسه ششم	15 درصد	چهار گزینه ای	آزمون میان ترم
		60 درصد	چهار گزینه ای و تشریحی	آزمون پایان ترم
14-16	هر جلسه	5 درصد		حضور فعال در کلاس
	تا قبل از آزمون پایان ترم	10 درصد	ارائه کتبی	ترجمه یا ارائه مقاله در رابطه با موضوعات درس

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

- ❖ حضور منظم و قبل از استاد در کلاس درس
- ❖ استفاده از گوشی و تبلت و... در کلاس درس مجاز نمی باشد.
- ❖ انتظار مطالعه قبل از ارائه مطالب هر جلسه

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:
تاریخ ارسال:

نام و امضای مدیر گروه:
تاریخ ارسال:

نام و امضای مدرس:
تاریخ تحویل:

جدول زمانبندی درس گوارش
روز و ساعت جلسه: یکشنبه ها، 14-16

مدرس	موضوع هر جلسه	تاریخ	جلسه
اعظم فرجی	آشنایی با واحدهای درسی، اهداف، تکالیف، مرور روبرو آناتومیوفیزیولوژی سیستم گوارش	95/6/21	1
اعظم فرجی	آشنایی با روشهای تشخیصی و معاینات فیزیکی و علائم شایع	95/7/4	2
اعظم فرجی	آشنایی با انواع روشهای تغذیه‌ای	95/7/11	3

اعظم فرجی)	آشناییبادرمانومراقبتبیمارانمبتلابهاختلالاحفرهدهان اختلالآتدهانودندان،غددبزاقی)	95/7/18	4
اعظم فرجی		آشناییبادرمانومراقبتبیمارانمبتلابهاختلالآتمری	95/7/25	5
اعظم فرجی		آشناییبادرمانومراقبتبیمارانمبتلابهاختلالآتمعده	95/8 /2	6
اعظم فرجی		آشناییبادرمانومراقبتبیمارانمبتلابهاختلالآترودهای	95/8 /9	7
اعظم فرجی		آشناییبادرمانومراقبتبیمارانمبتلابهاختلالآترودهای	95/8 /16	8
اعظم فرجی		آشناییبادرمانومراقبتبیمارانمبتلابهاختلالآتدفعی	95/8 /23	9
اعظم فرجی		آشناییبادرمانومراقبتبیمارانمبتلابهاختلالآتکبد	95/9 /7	10
اعظم فرجی		آشناییبادرمانومراقبتبیمارانمبتلابهاختلالآتکبد	95/9 /14	11
اعظم فرجی		آشناییبادرمانومراقبتبیمارانمبتلابهاختلالآتپانکراسوکیسهصفرا	95/9 /21	12